

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

Lehetőség, elvárás, kihívás
Fenntarthatóság a mezőgazdaságban

Horpács, 2025. február 19.

Vizet a tájba! Jó gyakorlatok a vízkészlet megőrzésében

Rentz Tamás
vízgazdálkodásért felelős helyettes államtitkár, Energiaügyi Minisztérium

Vízgazdálkodásban elért eredményeink

- A hazai vízpolitika az elmúlt húsz év legjelentősebb lépését tette az integrált vízgazdálkodás irányába azzal, hogy **2024 augusztusától a vízgazdálkodásért, a vízvédelemért és a víziközműszolgáltatásért való miniszteri felelősség az Energiaügyi Minisztériumban egyesült.**
- Az azóta eltelt idő alatt:

1. Sikeresen védekeztünk a 2024 szeptemberben levonult Dunai árhullám ellen

Országos koordinációra volt szükség, 47 helyszínen volt szükség ideiglenes töltésmagasításra. A védekezésben egyidejűleg 1 896 fő vett részt, 41 önállóan védekező önkormányzat számára nyújtott folyamatos segítséget, szükség volt a Lajta menti szükségtározó megnyitására is. Jól vizsgáztak a védművek.

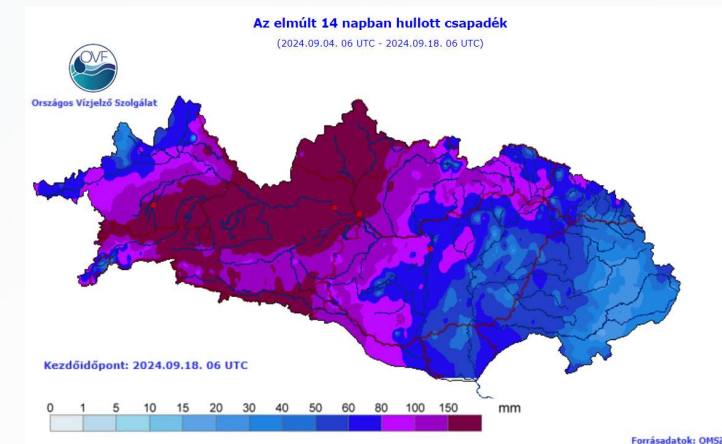
2. Megemeltük a vízügyi dolgozók bérét.

2025. január 1.-jétől, több ütemben történik béremelés:

- 2025. január 1.-től, átlagosan **30%-os** béremelés
- 2026-ban **12%-os** béremelés
- 2027-ben **10 %-os** béremelés

3 év alatt átlagosan 60%-os bérfeljesztés történik az ágazatban.

Elvégzett árvízvédelmi fejlesztések

Az elmúlt időszakban, nagyságrendileg **430 milliárd forint értékű árvízvédelmi fejlesztés valósult meg**

- Duna projekt (állami árvízvédelmi fejlesztések)
- Mosoni-Duna torkolati műtárgy megépítése
- Komárom–Almásfüzitő Duna szakasz árvízvédelme
- Barát-patak torkolati műtárgy megépítése
- Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése keretében 7 db tározó épült meg a Tisza-völgyében -750 millió m³ vizet képesek vagyunk betározni
- 20 milliárd forintot is meghaladó fenntartási célú eszköz beszerzését bonyolítottunk le
- Nagyműtárgyak rekonstrukciós munkáit elvégeztük
- Megújítottuk a lokalizációs terveket
- Bevezettük a differenciált árvízvédelem fogalmát

2010 óta az **árvízvédelmi fejlesztések** összesített hossza hozzávetőlegesen 500 km, melyből **400 km hosszban a hatályos mértékadó árvízszintre történő töltés kiépítése** is megtörtént.

Az árvízvédelmi fejlesztéseknek **köszönhetően 16,3 milliárd forinttal csökkent az éves kockázat**, ami a védett árterek országos összes kockázatának 10%-a.

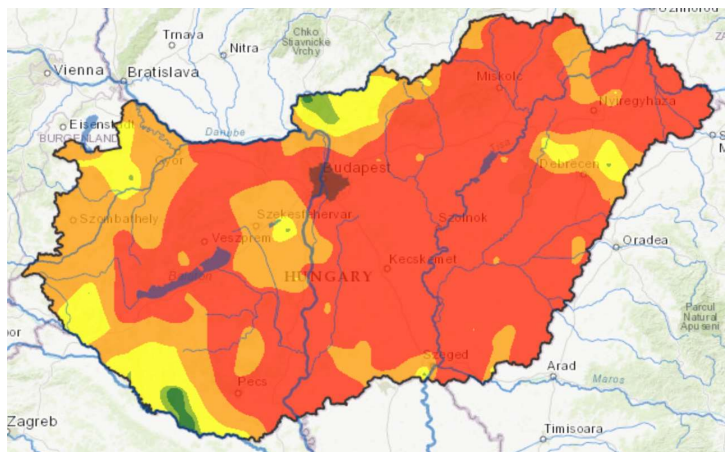
**A HÁZI
FELADATOK
„NAGY RÉSZÉT”
ELVÉGEZTÜK!**

Miért kell a vízvisszatartásra koncentrálnunk?

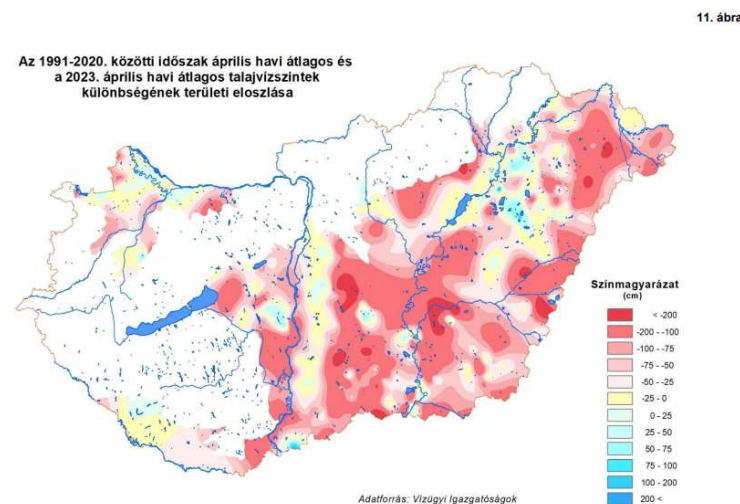

- Klímaváltozás – csapadék térbeli és időbeli mintázata megváltozott
- A kivezethető vízkészlet csökken
- Vízhiányos időszakok hossza növekszik - A vízhiány jellemzően a mezőgazdasági művelés alatt álló síkvidéki területeken okozza a legnagyobb gondot
- A hidrológiai és hidrometeorológiai trendeket és körülményeket figyelembe véve 2025. nyarán várhatóan a 2022. évi vízhiányos helyzetnél is súlyosabb állapot alakulhat ki Magyarországon

Aszályhelyzet Magyarországon – 2022.08.19.

Talajvíz deficitünk $0,6 \text{ km}^3/\text{év} = 3\text{-}5 \text{ cm}/\text{év}$
Csökkenő talajvízszintek

I. A magyar vízgazdálkodás szemlélete a különböző társadalmi és gazdasági igények biztosítására irányul

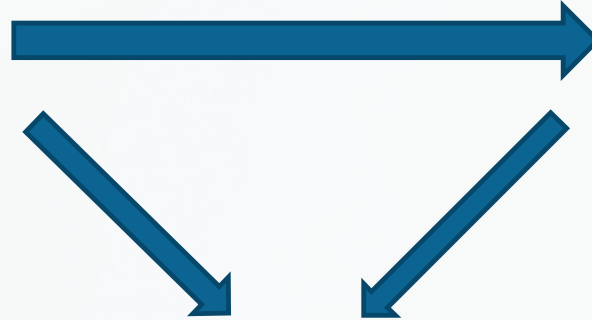
A vízügyi szolgálatnak önállóan értelmezhető vízgazdálkodási érdeke nincs, nem öncélú, nem önmagáért van!

Fontos stratégiai kérdés:

Mik a prioritások?

Mi a célja a

vízmechtartásnak?

Cél: - klímaadaptáció

- öntözés

- vízpótlás

- mi a siker: a legnagyobb hozzáadott érték?

A stratégia megvalósítását a Vízgazdálkodási Tárcaközi Bizottság segíti, mint előkészítő és érdekegyeztető fórum

II. A célok eléréséhez szükséges eszközök:

- szemléletváltás, együttműködés erősítése, kommunikáció javítása
- kockázatok újradefiniálása
- üzemrendek megváltoztatása
- jogszabáymódosítás
- átállás a dinamikusabb vízkészletgazdálkodásra

Vízgazdálkodási Tárcaközi Bizottság megalakulása -2024.12.26.

1421/2024. (XII. 23.) Kormányhatározat a Vízgazdálkodási Tárcaközi Bizottság létrehozásáról.

A Vízgazdálkodási Tárcaközi Bizottság keretet biztosít a tárcákon átívelő kérdések egyeztetésére, nyomon követésére és eredményeinek megjelenítésére.

- **Az első bizottsági ülésre 2025. január 30-án került sor.**
- **FONTOS:** a természetvédelemnek is részt kell venni a döntésekben
- Az operatív munka segítése érdekében külön munkacsoportok jöttek létre:
 1. Jogi munkacsoport (EM)
 2. Mezőgazdasági és támogatási munkacsoport (NAK)
 3. Tájhasználat váltási munkacsoport (AM)
 4. Vízgazdálkodási „ad hoc” munkacsoport (OVF)

A Bizottság szavazati joggal rendelkező állandó tagjai	Név	Titulus
a) az Energiaügyi Minisztérium vízgazdálkodásért felelős államtitkára, a Bizottság elnöke,	V. Németh Zsolt	vízgazdálkodásért felelős államtitkár
b) az agrárminiszter által delegált államtitkár, a Bizottság társelnöke,	Farkas Sándor	parlamentari államtitkár
c) az Agrárminisztérium természetvédelemért felelős államtitkára,	Dr. Rácz András	természetvédelemért felelős államtitkár
d) a közigazgatási és területfejlesztési miniszter által delegált államtitkár,	Czunyiné Dr. Bertalan Judit	területfejlesztésért felelős államtitkár
e) az Energiaügyi Minisztérium vízgazdálkodásért felelős helyettes államtitkára,	Rentz Tamás	vízgazdálkodásért felelős helyettes államtitkár
f) az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottságának elnöke,	Font Sándor	elnök
g) a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségének elnöke,	Jakab István	elnök
h) a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke,	Papp Zsolt György	elnök
i) az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatója.	Láng István	főigazgató

Az operatív munka is megkezdődött

Öntözésfejlesztési rekonstrukciós program indul

A vízvisszatartási infrastruktúra fejlesztéséhez az állam jelentős forrásokat biztosít

10 milliárd forint áll rendelkezésre az idei évben rekonstrukciós célokra:

- 300 kilométernyi csatorna kapacitásbővítése indul el
- 133 műtárgy, 7 szivattyútelep és 7 örtelep építése vagy felújítása kezdődik meg

Helyi vízmegtartás ösztönzése:

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság egy **új felületet** fejlesztett ki, amely **lehetővé teszi a gazdák és ingatlantulajdonosok számára, hogy helyrajzi szám alapján jelezzék a vízvisszatartási szándékukat.**

A magyar vízgazdálkodás új szakaszába lépett: a vízmegtartás és fenntartható hasznosítás lett az elsődleges cél. **Az ehhez szükséges infrastruktúra-fejlesztések, jogszabály-módosítások és digitális megoldások már elindultak, és az elkövetkező években további előrelépések várhatók.**

Öntözésfejlesztés 2025-2027

S.sz	Projekt megnevezés (2025-2027)	Érintett megye	VIZIG	Tervezés Előkészítés Területszerzés Műszaki ellenőrzés	Kivitelezés	Összesen Bruttó
1.	Kórógy- éri mőtárgyak felújítása	Csongrád	ATI	28 829 000 Ft	100 000 000 Ft	128 829 000 Ft
2.	Veker- éri vízviszatarató mőtárgy létesítése	Jász- Nagykun- Szolnok, Csongrád	ATI	28 829 000 Ft	123 116 000 Ft	151 945 000 Ft
3.	Nk. XII öntözőfürt rekonstrukciója és fejlesztése (Kettősműködésű csatornákkal) A Tiszakürti Arborétum térség és a Gyova- Mámai-Holtág ökológiai vízpótlása	Jász- Nagykun- Szolnok	KÖTI	116 000 000 Ft	2 780 000 000 Ft	2 896 000 000 Ft
4.	Kútvölgy- Kakasszéki csatorna vízpótlása	Csongrád	ATI	45 720 000 Ft	590 000 000 Ft	635 720 000 Ft
5.	A vízhiány enyhítése és az öntözésfejlesztési igények kielégítése a Tilalmasi öntözőrendszer fejlesztésével*	Jász- Nagykun- Szolnok	KÖTI	376 000 000 Ft	5 581 000 000 Ft	5 957 000 000 Ft
6.	A vízhiány enyhítése és az öntözésfejlesztési igények kielégítése a K-1 csatorna hidraulikai fejlesztésével, szelvénybővítésével	Csongrád	ATI	10 000 000 Ft	881 716 000 Ft	891 716 000 Ft

Öntözésfejlesztés 2025-2027

S.sz	Projekt megnevezés (2025-2027)	Érintett megye	VIZIG	Tervezés Előkészítés Területszerzés Műszaki ellenőrzés	Kivitelezés	Összesen Bruttó
7.	<p>Nagykunsági öntözőrendszer fejlesztése:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Nagykunsági-főcsatorna átfolyásos tározók I., II., III., IV. bögék és Nkfcs. K-i ág (V. böge), - Nk III-2 ffc. rek. és tározás fejlesztés, - Nkfcs és Nk III-2 szivárgók tározási és lefolyási feltételeinek javítása , - Kunhegyes Holt-Kakat vízpótlása, - Mezőtúri VI. csat. fejlesztése, - Nk. III-2-5 fűrtcsatorna fejlesztése a Tiszafüredi-főcsatorna alsó szakaszának. gravitációs átkapcsolásához - Kútréti öntözőcsatorna hatásterületének ellátása 	Jász-Nagykun-Szolnok	KÖTI	583 700 000 Ft	7 009 000 000 Ft	7 592 700 000 Ft
8.	Tolnai holtág vízpótlására szolgáló dunai vízkivétel biztosító Doromlási szivattyútelep rekonstrukciója	Tolna	KDT	173 790 000 Ft	1 750 000 000 Ft	1 923 790 000 Ft
9.	Dunai vízkivételimű és nyomóvezeték kapacitásának bővítése Mohács térségében	Baranya	DD	60 000 000 Ft	0 Ft	60 000 000 Ft

„Vizet a tájba” program általános bemutatása

A „Vizet a tájba!” című program célja:

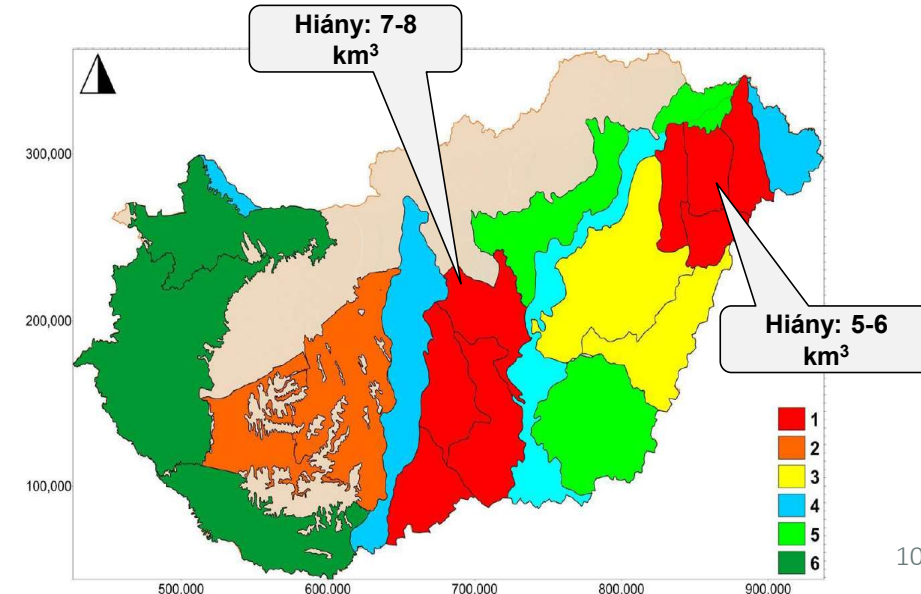
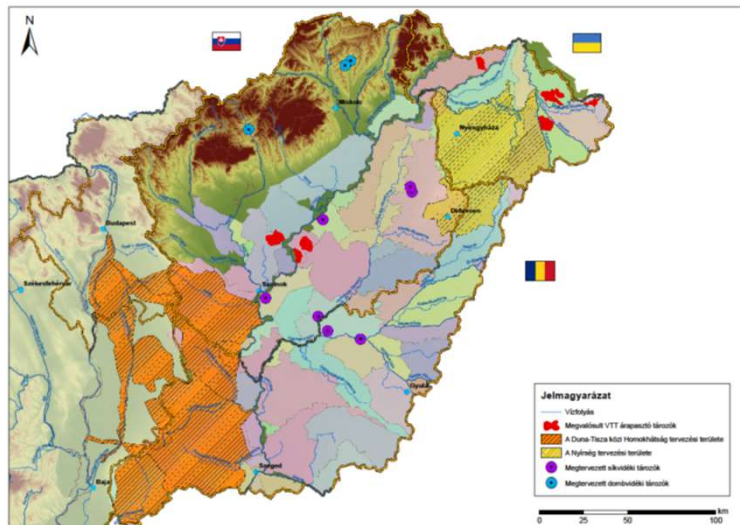
- A felszín alatti vízkészletek rehabilitációja
- Vízkészletek növelése a vízpótlások kiterjesztésével
- Vízkészletek növelése a víz helyben tartásával, vízvisszatartással és a víz helyének biztosításával

A Felső-tiszai tapasztalatok alapján előkészítés előtt áll a Vizet a tájba! program kiterjesztése a teljes Tisza-völgyre

KEHOP+ - 178 Mrd Ft

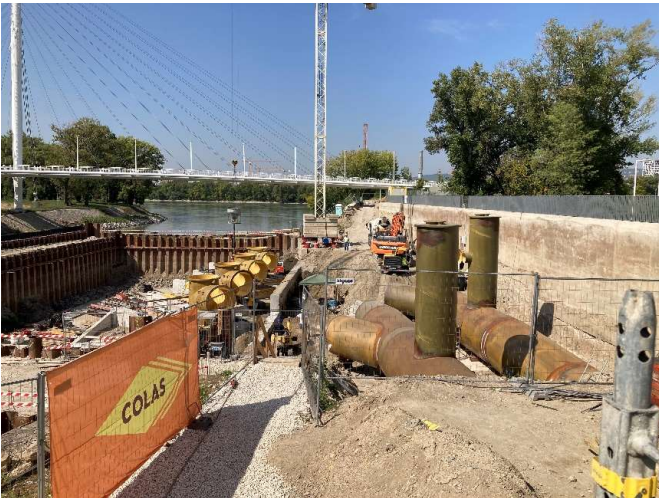
Probléma - Talajvízkészleteink - 1. Fokozottan veszélyeztetett jelentős vízhiány: Duna-Tisza közti hátság, Nyírség, Hajdúhát (piros)

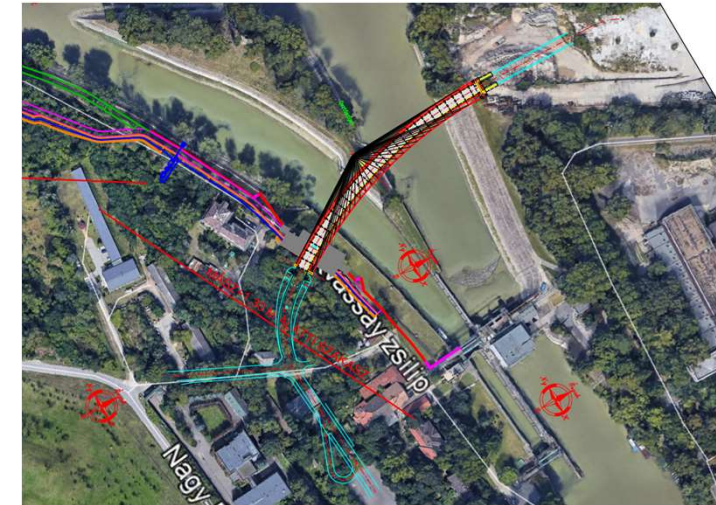
Kvassay-szivattyútelep megvalósítása és a Kvassay vízerőtelep energetikai és gépészeti rekonstrukciója + Mórahalom

Kvassay-szivattyútelep megvalósítása és a Kvassay vízerőtelep energetikai és gépészeti rekonstrukciója és fejlesztése:

A Homokhátság külső vízpótlásának egy részét az RSD-ből tervezik pótolni, ezért fontos a fejlesztés megvalósítása

Mórahalom és térsége vízpótlás fejlesztése:

- A 2025. évi költségvetési törvény tartalmazza a Mórahalom és térsége vízpótlása fejlesztését 2,12 milliárd Ft értékben, amelynek keretében 3928 fm nyomcső és 4 db vízleadó műtárgy építése valósul meg.

A Duna-Tisza-közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása + Mórahalom

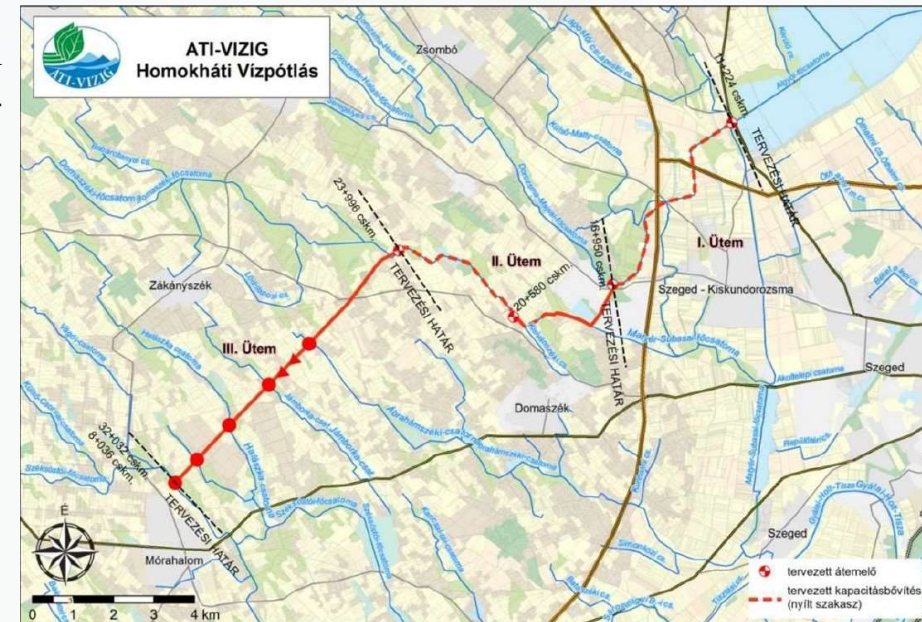

Cél: A vízpótlás lehetőségeinek sokrétű vizsgálata vezetett a megtervezett megoldáshoz, amely 7 célterületre bontva, összetetten kezeli a térség vízkészlet-gazdálkodását, alapvetően a Duna, kisebb részben a Tisza vízkészletére alapozva. Mórahalom és Zákányszék térség vízpótlásának fejlesztése, beleértve a Lódri nyomásközpont kiépítését, nyomócsövek és vízleadó műtárgyak kiépítését, ami 1384 hektár mezőgazdasági terület öntözését teszi lehetővé.

Kormánydöntések: 1041/2024. (III. 4.) Korm. határozat 1. melléklet.
1449/2023. (X. 16.) Korm. Határozat

Költségek: Duna-Tisza-közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása: több mint 1600 milliárd Ft;
Mórahalom: 2,12 milliárd Ft

Homokhátság: koncepció elkészült
Mórahalom: előzetes piaci konzultáció megtörtént, a projekt indítható, várhatóan 10 hónap alatt megvalósítható

Észak-Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztése

Cél: A Nyírség vízgazdálkodási és tájhasználati beavatkozási módszerek fejlesztése, a gazdálkodási feltételek és az ökológiai állapot javítása

Kormánydöntések: 1041/2024. (III. 4.) Korm. határozat 1. melléklet, 1527/2023. (XII. 1.) Korm. határozat 2. melléklet

Teljes Nyírség vízgazdálkodás fejlesztés: 600 milliárd Ft
Észak-Nyírség vízpótlása: 22 milliárd Ft

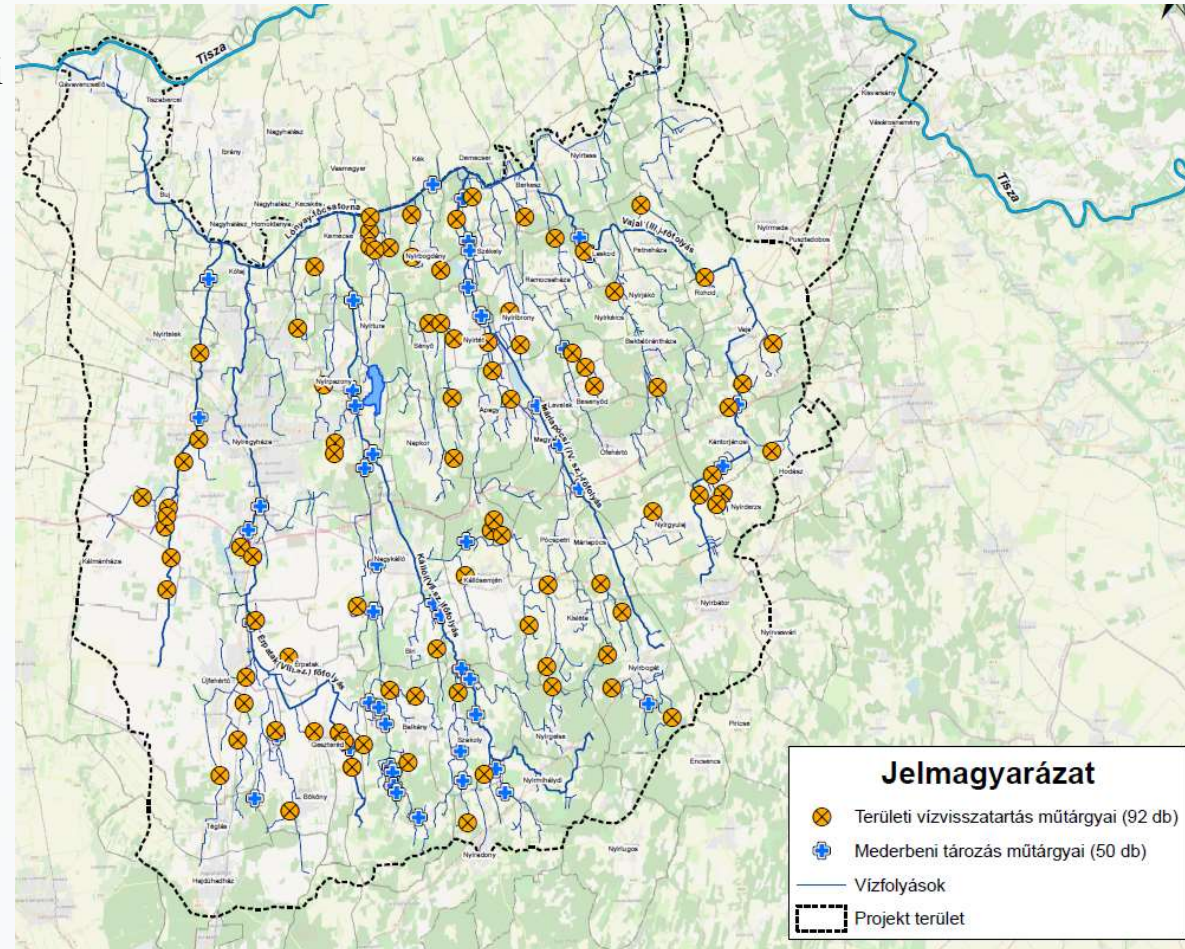
Nyírség: koncepció elkészült

Észak-Nyírség: Engedélyes szintű tervek elkészültek, további előkészítési feladatok szükségesek.

Az Észak-Nyírség vízgazdálkodási fejlesztését szolgáló KEHOP Plusz projekt keretében megvalósítani kívánt engedélyes beavatkozások eredményeképpen

- 92 db területi vízvisszatartást szolgáló és
- 50 db mederbeni tározást biztosító műtárgy épül meg.

Ezekkel a létesítményekkel közel 1200 ha terület kapcsolódhat be az ökológiai rehabilitációs folyamatokba

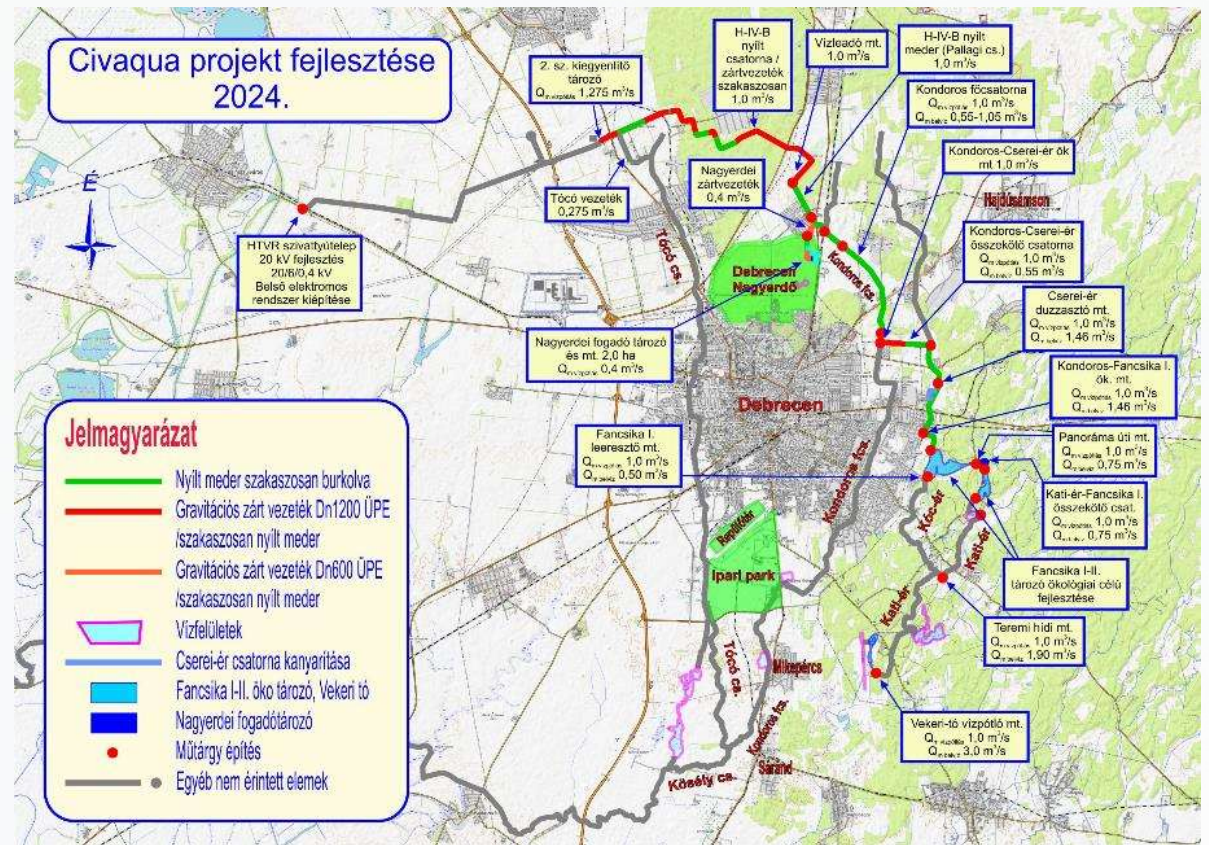

Hajdúháság vízgazdálkodásának fejlesztése - CIVAQUA program

Az OVF beruházásban EU források felhasználásával 2023-ban befejeződött a „CIVAQUA-Tóció projekt, mint a Hajdúhásági Többcélú Vízgazdálkodási Rendszer átalakítása, kibővítése” című projekt, amelyben az ún. HTVR szivattyútelep felújításával, valamint 13 km hosszú nyomóvezeték és 2 km hosszú gravitációs vezeték építésével egy ~ 1,0 km hosszú nyílt csatornával került a Keleti-főcsatorna vize a Tócióba.

A CIVAQUA céljainak eléréséhez lehetőséget biztosít a 2021-2027 közötti KEHOP Plusz forrás megjelenése. A beruházás a KEHOP Plusz ÉFK-ban – a maximális támogatható összeggel – 40 Mrd Ft-tal szerepel.

Keleti-Főcsatorna és Övcsatornáinak I. Böge Mederszelvény Rekonstrukciós Munkái

Cél: A Keleti-főcsatorna vízszállító képességének visszaállítása, amely biztosítja a vízigények kielégítését és a Körös-völgy felé történő vízátvitelt.

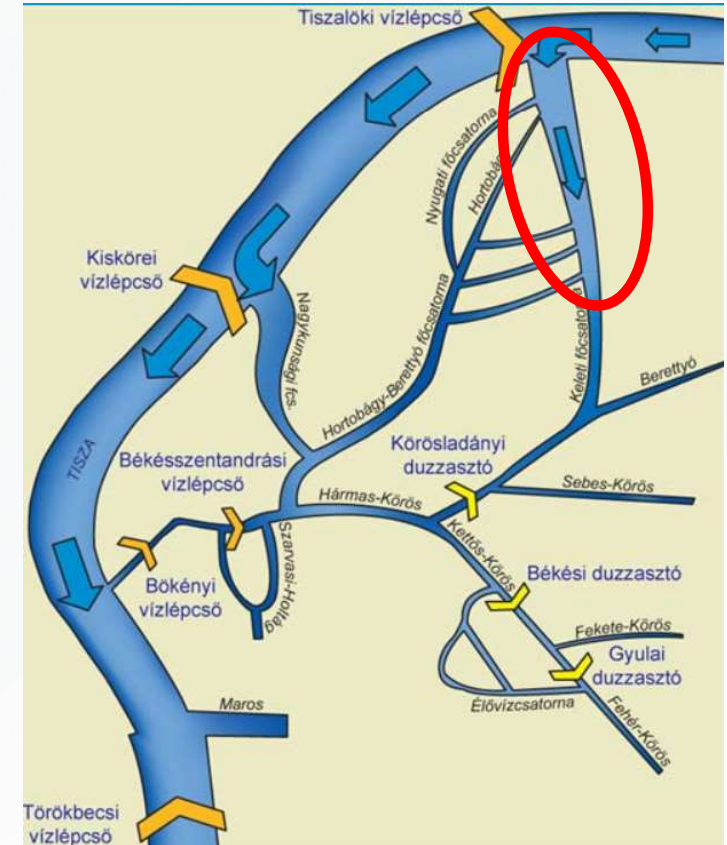
Ismert kormánydöntések: 1041/2024. (III. 4.) Korm. határozat 1. melléklet, 1527/2023. (XII. 1.) Korm. határozat 2. melléklet

Becsült beruházási költség: 8 950 000 000 Ft

Státusz: Környezetvédelmi dokumentációk, vízjogi létesítési engedélykésztések, további tervezési feladatok.

Kiegészítő zöld-kék infra elemek:

- 9 db helyszínen meglévő szikes tó vagy víztest vízpótlása
- Zagyterek területén őshonos erdőcsoportosulások telepítése

ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

